

Til våre rekvirenter!

Klinikk for laboratoriemedisin
Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin
Seksjon for immunhematologi (Blodbanken i Oslo)

01.07.2016

Nye rutiner for svangerskapskontroll – innføring av foster RhD-typing fra 1. september 2016

Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin, OUS vil med dette informere våre rekvirenter om nasjonale endringer i svangerskapsundersøkelser av RhD negative gravide – det innføres foster RhD-typing i en blodprøve tatt av RhD negative gravide. Dette medfører endringer i svangerskapsprøvene som skal tas av RhD negative gravide. I det vedlagte informasjonsskrivet er den nye rutinen beskrevet utførlig.

Den nye rutinen tas i bruk fra **1. september 2016**.

I den nye rutinen skal første prøve i svangerskapet tas i svangerskapsuke 12 – 16. Types den gravide til RhD positiv og det ikke påvises irregulære blodtypeantistoff skal det ikke tas flere prøver til antistoffundersøkelse. Types den gravide til RhD negativ, og det ikke påvises anti-D, skal **det i 24. svangerskapsuke tas to EDTA prøver à 6 mL**. Den ene prøven vil bli brukt til antistoffscreening og den andre til den nye analysen *Foster RhD-typing*.

Kontrollprøvene i svangerskapsuke 32 og 36 utgår. Er fosteret RhD positivt skal det gis RhD-profylakse i svangerskapsuke 28. Dette skal utføres av primærhelsetjenesten som må sørge for å ha RhD-profylakse tilgjengelig. RhD-profylakse skal også gis etter fødsel som i dag, dersom den nyfødte er RhD positiv etter typing i navlestrengsprøve.

For gravide der det er påvist irregulære blodtypeantistoff vil det fremgå av svaret når neste prøve skal tas. Er den gravide allerede immunisert mot RhD-antigenet, skal det ikke gis prenatal RhD-profylakse, dette vil også bli omtalt i analysesvaret.

Gravide som tar første prøve i svangerskapet (12-16 svangerskapsuke) fra 1. september 2016 vil følges opp i henhold til den nye rutinen. I overgangsperioden vil de som har tatt første prøve i svangerskapet før 1. september følge den gamle rutinen og ta prøve i svangerskapsuke 32 og 36 som anbefalt i utsendte svar.

Det er utarbeidet en helt ny versjon av rekvisisjonen for svangerskapsanalyser, OUS blankett 155. Denne kan fra medio august 2016 bestilles fra emballasjetjenesten ved OUS-Ullevål.

Telefon: 22 11 92 98 og e-post: emballasjetjenesten@ous-hf.no.

Fyll ut rekvisisjonen så nøyaktig som mulig. Spesielt viktig er det at det oppgis **korrekt prøvetakingsdato og termin. Prøve og rekvisisjon må være levert laboratoriet innen 5 døgn**.

For gravide som i overgangsperioden følger gammelt opplegg med prøve til undersøkelse for irregulære blodtypeantistoff i 32. og 36. svangerskapsuke, bør det om mulig brukes gammel rekvisisjon. Benyttes ny rekvisisjon, kryss av for «Blodtypeserologi – Annen kontrollprøve» (nederste rute under Analyse – Blodtypeserologi, se figur på neste side) og angi svangerskapsuke. Kryss av på samme sted for oppfølgingsprøver ved påvist blodtypeantistoff.

Analyse

BLODTYPESEROLOGI
(Avd. for immunologi og transfusjonsmedisin)

ABO + RhD-typing og/eller antistoffscreening

Kryss av for ett alternativ

☐	ABO + RhD-typing og antistoffscreening Første prøve i 12 - 16. uke	■ 4 ml
☐	Antistoffscreening og foster RhD-typing* Kontrollprøve 24. uke. Kun fra RhD negative gravide	■ 6 ml x 2
☐	Foster RhD-typing* Kun fra RhD negative gravide	■ 6 ml
☐	Blodtypeserologi Annen kontrollprøve	■ 6 ml

*Uåpnet glass må være ved laboratoriet innen 5 døgn.

Dersom foster RhD-typen er positiv: Gi RhD-profylakse i uke 28 og etter fødsel om immunt anti-D ikke er påvist.

Dato	Legens signatur
------	-----------------

OUS-Blankett 155_02-16_000-bløkker_V&J_000000

For praktiske spørsmål kontakt:

Spesialbioingeniør Geir Tomter, e-post: geitom@ous-hf.no eller telefon 22 11 78 16

Spesialbioingeniør Elzbieta Golebiowska, e-post: uxelbi@ous-hf.no eller telefon 22 11 78 16

Med vennlig hilsen

Seksjon for immunhematologi (Blodbanken i Oslo)
Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin
Oslo universitetssykehus, Ullevål.

Unni Bergerud
Seksjonsleder
Seksjon for immunhematologi

Thomas Larsen Titze
Seksjonsoverlege
Seksjon for immunhematologi

Çiğdem Akalın Akkök
Enhetsleder, overlege
Nasjonal kompetansetjeneste i
blodtypeserologi-FoU